

Vidreres. Vidreres va pertànyer sempre a aquest vescomtat, que primer va estar en mans de la família Cabrera; a partir de 1574, per venda, passà al gran llinatge català dels Montcada, en la branca dels comtes i llavors marquesos d'Aitona; a partir del 1756, per casament, passà a la família castellana dels ducs de Medinaceli, que actualment encara tenen el títol de vescomtes de Cabrera. Les Corts de Cadis de 1812 van abolir les jurisdiccions senyoriales, entre les quals estava inclosa la batllia de Vidreres; a partir de llavors es van constituir els nous ajuntaments, en el nostre cas en sorgiren dos: el de Vidreres i el de Caulès. Finalment, per la nova llei d'ajuntaments de 1842, que suposà la desaparició de molts ajuntaments, el de Caulès fou agregat al de Vidreres.

El 18 de juliol de 1241 el vescomte Guerau V de Cabrera lliurà el castell en feu a l'orde del Temple a causa que el seu pare Guerau IV havia professat templer el 1227, i havia lliurat a l'orde el castell de Mediona; el castell de Sant Iscle servia de compensació de la permuta feta del castell de Mediona amb el de Vilobi.

En el castell existia una capella dedicada a Sant Iscle i Santa Victòria, on hi havia dipositat el cos de sant Iscle. Aquest cos fou donat el 1263 pel vescomte Grau al monestir de Sant Salvador de Breda, fundat pels Cabrera el 1038. Però a la capella van quedar algunes relíquies, i part

d'aquestes foren repartides pel bisbe de Girona Arnau de Montrodon, el 22 d'octubre de 1339 i en presència del vescomte Bernat II, entre diversos monestirs i esglésies del bisbat. El 1436 s'autoritza a traslladar la capella del castell a l'església parroquial de Vidreres en trobar-se enrunada, i així es fundà l'altar dedicat a aquests germans màrtirs. El 1586 es beneí la capella del castell que s'havia reedificat. A aquesta capella, fins els primers anys del segle XIX s'hi anava en processó per la festivitat de Sant Iscle i Santa Victòria, patrons de Vidreres. El 1828 la capella del castell consta com enrunada i ja no s'ha tornat a reedificar. Actualment només es veu una part de murs i de l'absis amb una finestra central.

El castell de Sant Iscle estava situat en un extrem del vescomtat, la capital administrativa del qual era Hostalric. Els vescomtes residien al castell de Montsoriu i posteriorment al palau de Blanes, l'única referència d'una estada al castell és del 1310 quan Elionor, muller del vescomte Bernat I, actua des del castell de Vidreres. El 1356 quan el rei Pere III el Cerimoniós erigi el comtat d'Osona a favor de Bernat III de Cabrera, el castell de Sant Iscle torna a figurar com a possessió dels Cabrera.

A l'Edat Mitjana, a Vidreres, com a altres pobles del voltant, hi havia molts pagesos de remença, els quals estaven sotmesos als mals usos, que eren unes obligacions abusives imposades pels senyors feudals. A Vidreres el gran senyor feudal era el vescomte de Cabrera, però n'hi havia d'altres com els monestirs de Breda i d'Amer, el senyor de Torre Gallina, el senyor de Cartellà, etc. Un dels serveis que estaven obligats a fer els pagesos que estaven sotmesos al vescomte era treballar en les obres del castell i fer-hi vigilància; entre aquests pagesos hi havia els amos dels masos Aulet, Canyet, Carreró, Cornellà, Gener, Gotall, Vives, etc. El problema remença esclatà en dues guerres, la primera de 1462 a 1472, que coincidí amb la guerra civil catalana, i la segona de 1484 a 1485, i fou durant la segona quan els pagesos de remença van ocupar el castell de Sant Iscle. Així, el 1485, el castell de Vidreres figura entre els castells tornats pels remences. La solució d'aquest conflicte arribà el 1486 quan el rei Ferran II va dictar la Sentència Arbitral de Guadalupe. Aquesta és l'última referència que tenim del castell com a edifici en funcionament.

Així, a partir del segle XVI el castell perdé les funcions com a tal, fins al punt que el terreny que ocupa passà a mans de la família Aulet, un dels antics pagesos de remença, i fou aprofitat com explotació forestal. La decadència funcional anà acompanyada de la física, fins arribar als nostres dies en què es troba força enrunat, molt abandonat i ple de vegetació.

Foto: Pere Valls Solà